

Provincie en partners strijden samen tegen watertekort en -overlast in de IJzer- en Handzamevallei

07/02/2023

Onder de noemer 'IJzer- en Handzamevallei, Klimaatponzen in de Westhoek', werken 24 partners samen aan een klimaatrobuust toekomstbeeld voor de IJzer en Handzamevallei.

Daarvoor werd een actieprogramma opgesteld dat een 60-tal acties omvat. De IJzer en de Handzamevaart en hun natuurlijk overstroombare 'sponzige' valleigebieden vormen hierbij de blauwe hoofdassen en kapstokken.

Samenwerking voor klimaatrobuuste toekomst

Onder coördinatie van de Provincie West-Vlaanderen slaan acht lokale besturen, de Vlaamse Overheid, de polderbesturen, Westtoer, Inagro, De Watergroep en verschillende natuur- en landbouworganisaties de handen in elkaar om het hoofd te bieden aan de negatieve effecten van klimaatverandering zoals lange droogteperiodes, lage waterpeilen, overstromingen bij hevige regenval, een slechte waterkwaliteit, enz.

Een goed beheer van water en landschap is nodig om levensbelangrijke functies zoals wonen, drinkwaterproductie, landbouw en natuur te vrijwaren en om toekomstige klimaatschokken beter te kunnen opvangen. Hierbij wordt het unieke karakter van het bestaande landschap niet uit het oog verloren.

De IJzer- en Handzamevallei zijn van de polders en de broeken tot de heuvelruggen, van boer tot burger door water verbonden. Verankerd in een (water)rijk verleden wordt met open blik een evenwichtig antwoord gezocht op de huidige en toekomstige klimaatuitdagingen. Onderstaande principes zijn hierbij belangrijk:

- De troeven van de valleien versterken als sponzige waterbergende gebieden
- Versterken van de landbouw, door o.a. advies en begeleiding voor klimaatbestendige landbouw

- Het beschermen van de waterkwaliteit en de natuur
- Ruimte creëren voor zachte recreatie en educatie

Actieplan

Naast een overkoepelende visie, ambities en doelstellingen hebben de partners het voorbije jaar hard gewerkt aan een actieprogramma dat een 60-tal acties omvat, en dat unaniem werd goedgekeurd.. Het gaat om acties zoals de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden, allerlei buffermaatregelen op de waterlopen, aanleg van poelen en kleine landschapselementen, begeleiding van landbouwers om klimaatvriendelijk te boeren, tot het oplossen van het vismigratieknelpunt van de Handzamevaart, enz.

De voorbereidingen van de eerste realisaties zijn al volop aan de gang(vb. terug openleggen van delen van de Blankaartwaterlopen, de beveiliging van Roesbrugge en Stavele tegen wateroverlast, de realisatie van natuur in de Talpe's putten te Kortemark, ...). Dankzij de financiering via het Waterlandschap is er alvast budget voor 40 van de 60 acties, waardoor heel wat zaken in een stroomversnelling zullen terechtkomen. De meeste realisaties worden verwacht in 2024 en 2025.

De financiële middelen hiervoor komen vanuit Water-Land-Schap 2.0, vanuit Departement Omgeving, reguliere budgetten van de partners (provincie, lokale besturen, Vlaamse administraties, ...) en Europese middelen (o.a. Interreg VI en HORIZON).

[west-vlaanderen.be/waterlandschap/ijzer-en-handzamevallei]